

PETER
REUVE
PERSONEN
I PERSON
DATA
RETTEN

DUO F. FORLAG

Peter Blume
Personen i persondataretten
1. udgave, 1. oplag

© 2019 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Marianne Tingkov
Tryk: Ecograf

Printed in Denmark 2019

ISBN 978-87-574-4327-1
ebog ISBN 978-87-7198-234-3

Jurist- og Økonomforbundets Forlag/Djøf Forlag er godkendt af
Uddannelses- og Forskningsministeriet som pointgivende forlag i den bibliometriske
forskningsindikator. For at en publikation kan opnå point, er kravet herfor, at forlaget
skal benytte fagfællebedømmelse, hvilket vil sige, at en ekstern forsker har bedømt
forskningens kvalitet inden værkets publicering.

Publikationen er fagfællebedømt

Djøf Forlag
Gothersgade 137
1123 København K

Telefon: 39 13 55 00
e-mail: forlag@djof.dk
www.djof-forlag.dk

Indholdsfortegnelse

Forord	9
Introduktion	11
1. Personens rolle.....	11
2. Bogens opbygning.....	15
Kapitel 1. Ejendom	21
1. Persondata som ejendom	21
2. Ejendomsret	23
3. Ejendomsrettens genstand	27
4. Personoplysningen.....	29
5. Den hemmelige oplysning.....	30
6. Andre oplysninger	31
7. Habeas data.....	32
8. Ejerskabet	33
9. Personen.....	35
10. Persondata som betalingsmiddel	38
11. Persondataforordningen	40
12. Offentlig sektor.....	46
13. Internationalt.....	47
14. Sammenfatning.....	48
Kapitel 2. Person	49
1. Databeskyttelsens grundlag.....	49
2. Alle personer.....	51
3. De kendte	52
4. Særlige personer	54
5. Børn	55
5.1. Sociale medier	59
6. Ældre personer.....	64
7. Mentalt handicappede	67
8. Køn.....	68
9. Døde.....	70

10. Overgange.....	71
11. Sammenfatning.....	74
Kapitel 3. Samtykke	75
1. Kontrol	75
2. Behandlingsgrundlag.....	76
3. Almene karakteristika.....	77
4. Utvetydighed	80
5. De tre betingelser.....	81
6. Informeret	82
7. Specifikt.....	86
8. Frivillighed	89
9. Varighed	94
10. Tilbagekaldelse.....	95
11. Sammenfatning.....	98
Kapitel 4. Rettighed	99
1. Funktion	99
2. Initiativ betinget.....	101
3. Indsigt	103
4. Berigtigelse	112
5. Sletning og glemsel	115
6. Begrænsning	121
7. Portabilitet.....	122
8. Indsigelse	125
9. Generel undtagelse	128
10. Sammenfatning.....	130
Kapitel 5. Misbrug	131
1. Regeloverholdelse	131
2. Personens rolle.....	133
3. Bøde.....	134
4. Datatilsynet.....	137
5. Erstatning.....	142
6. Sammenfatning.....	149
Kapitel 6. Personlig.....	151
1. Privat dataanvendelse	151
2. Personligt og familiemæssigt	153
3. Området	154

4. Sociale netværk	156
5. Hvad gælder i stedet for	160
6. Datatilsynet.....	163
7. Vurdering.....	164
8. Sammenfatning.....	167
Kapitel 7. Dataetik	169
1. Retten og etikken.....	169
2. Retten	171
3. Dataetik	177
4. I persondataretten	182
5. Dataetikens brugbarhed.....	184
6. Eksempel på principper	186
7. Persondataret og dataetik	188
8. Sammenfatning.....	189
Kapitel 8. Empowerment	191
1. Reguleringsmodellen.....	191
2. Samtykke	194
3. Rettigheder.....	197
4. Ansvar.....	205
5. Myndiggørelse	207
6. Slutord.....	209
Litteratur	211
Stikordsregister	213

Forord

Persondataretten kan forstås under mange forskellige indfaldsvinkler og perspektiver. Samlet, således som den i dag præsenterer sig i persondataforordningen, er der tale om en kompleks og ikke altid ligetil retlig regulering. Persondataretten har stor betydning i både den offentlige og den private sektor, og den er svær at komme uden om. Selvom der er enkelte »frirum«, kan man iagttagende, at persondataretten er overalt. Den dækker bredt, men er primært relevant i det digitaliserede samfund. Da Danmark er mere digitaliseret end de fleste lande, også i EU, er persondataretten fremtrædende placeret i dansk ret.

Persondataretten har mange formål og søger overordnet at bidrage til et civiliseret informationssamfund, hvor den enkelte persons integritet og privatliv er beskyttet over for uønskelig brug af personoplysninger. Persondataretten udmønter på denne måde grundlæggende værdier, der er fæstnet i det europæiske charter og i menneskerettighedskonventionen. Det enkelte menneske, den registrerede, er persondatarettens alfa og omega.

Det er denne konstatering, der styrer denne bog og de persondataretlige spørgsmål, der behandles. Overordnet er bogen en søgen efter personen og en vurdering af den rolle, som personen bliver tillagt først og fremmest i persondataforordningen. Generelt er spørgsmålet, om personen er til stede, og om der er givet muligheder for, at personen kan bidrage til sin databeskyttelse. Det vurderes, om disse muligheder er hensigtsmæssige og tilstrækkelige.

Denne problemstilling er udfordrende, fordi selvom personen er overalt i persondataretten, kan der være en tendens til at glemme personen til fordel for de faktiske og teknologisk komplekse udfordringer, der konfronterer dem, som anvender personoplysninger, de dataansvarlige. Bogens almindelige pointe er, at det er personen, som foranlediger persondataretten, og at dette perspektiv derfor er centralt.

Bogens stikordsregister er dygtigt udarbejdet af stud.jur. Elisabeth Landwehr.

Peter Blume

Frederiksberg, April 2019

I persondataretten er den enkelte person central. Det er oplysninger om personen, der skal beskyttes, og det er personen, som på denne måde skal databeskyttes og integritetsbeskyttes. Dette er udgangspunktet for denne bog, som sætter søgelyset på de dele af persondataretten, specielt persondataforordningen (GDPR), hvor personen gives mulighed for at handle. Fokus er også på områder, hvor person måske bør være mere fremtrædende placeret. Den enkelte person er persondatarettens alfa og omega, men det kunne i nogle tilfælde være mere tydeligt således, at der er en klar retningspil for retlig praksis.

Med dette perspektiv følger på nogle punkter en ny forståelse af enkelte af persondatarettens regler og ligeledes et grundlag for at formulere retspolitiske temaer. Selvom GDPR er ny og fortsat er en baby er der mange spørgsmål, som det er nødvendigt at tage stilling i en dynamisk persondataret.

Bogens kapitler vedrører:

- Ejendom
- Person
- Samtykke
- Rettigheder
- Misbrug
- Personligt
- Dataetik
- Empowerment

Peter Blume, professor i databeskyttelsesret, Københavns Universitet.

9 788757 443271

ISBN 978-87-574-4327-1